

Beknopte geschiedenis van de locatie

Natuurgebied de Nieuwkoopse Plassen en de Haack, centraal gelegen tussen de estuaria van de vroegere Rijndelta, heeft zich in de laatste 2000 jaar ontwikkeld van veenmoeras tot typisch Nederlands cultuurlandschap. Voor het begin van de jaartelling kreeg het veenmoeras vooral zijn vorm door fluctuaties in het klimaat en zeespiegelbewegingen. Hoewel deze factoren nog steeds invloed hebben op het landschap wordt vanaf de vroege middeleeuwen zichtbaar dat de mens een grote rol gaat spelen. Vanaf dit moment verandert het landschap in hoog tempo onder invloed van landontginningen, waterbeheer en politiek.

Het landschap in Nederland bestond in het begin hoofdzakelijk uit veenmoeras en gebiedsged. Vanaf de vroege middeleeuwen begint men dit land langzaam toegankelijk te maken. Rondom de Nieuwkoopse Plassen zijn deze ontwikkelingen nog steeds duidelijk zichtbaar. In het jaar 1000 begonnen in dit gebied, genaamd Miland, kleine ontginningen vorm te krijgen. Op droger gelegen kleiuitlopers rondom de meanders van de Meije werden er hofsteden gebouwd van waaruit de ontginning plaats vond. Ontsluiting ging enkel via het water en dus was een locatie dicht bij een rivierarm belangrijk. Door het graven van sloten en weteringen lieten de ontginners het waterpeil zakken. Hierdoor werd het moeras bruikbaar als akkerland verkreeg het enige landbouw waarde.

Rond het begin van de 13e eeuw wordt het Miland ter ontginning uitgegeven door Bisschop Hendrik van Vianden van het Bisschopdom Utrecht. De landen konden hiermee op grote schaal en onder gecentraliseerd bestuur worden ontgonen op basis van een cope-overeenkomst. In deze overeenkomst werden de rechten en plichten van de ontginners gelegd en bepaalde het perceel van 1250 bij 113 meter voor elke cope. Het ontginningsgebied omvatte de Myepolder, de heerlijkheid Nieuwkoop & Noorden, Achttienhoven, Zegelvetbroek, Zegveld en Kamerik Myzijde.

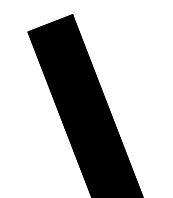

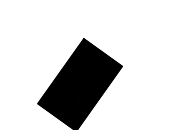

Er heerste echter grote onduidelijkheid over welke polders deel uitmaakten van het Sticht (Utrecht) of van het Graafschap Holland. Het Miland werd hierdoor een soort niemandsland in het gebied met de nodige strubbelingen als gevolg. De onduidelijkheid over het Miland werd beslecht in het Charter van 14 november 1366 van Hertog Albrecht van Beieren, Ruwaard van Henegouwen, Holland, Zeeland en Friesland. Hierin wordt vastgesteld waar de grens exact loopt en wie er heerschappij heeft over welke polder. Om de grens ook in het landschap duidelijk aan te geven krijgt het Hoofdwaterschap Woerden (1322) de opdracht een dijk aan te leggen langs zuidelijke oever van de Meije die het voor de Stichtse polders noodzakelijk maakte om nieuwe afwateringskanalen richting de Rijn te maken. Afwatering

ing via de Meije was door de dijk immers onmogelijk geworden. Polder Achttienhoven werd hierbij gesplitst door de Hollandse Kade. Het Stichtse deel hiervan staat tegenwoordig bekend als natuureservaat de Haack.

De ontginningen werden tot de 16e eeuw voornamelijk gebruikt als akkerland. Turf werd slechts plaatselijk gewonnen op zeer kleine schaal. De uitvinning van de baggerbeugel (1530) bracht hier echter verandering in. Stadsbranden in grote steden zorgden voor een enorme vraag naar bakstenen. Om deze te bakken gebruikte men voornamelijk turf. Vanaf eind 16e eeuw is de turfwinning, hoewel grotendeels illegaal, in volle gang. Grote aantallen akkers worden weggestoken en de legakkers worden overpolderd met water door de wind waardoor grote petgaten ontstaan in het landschap. De Nieuwkoopse Plassen zijn dan ook een direct resultaat van de turfwinning die tot in de 19e eeuw plaatsvond.

In de tweede helft van de 18e eeuw steeg de vraag naar graan en daarmee de vraag naar geschikt akkerland. Dit leidde ertoe dat een hoop verveningplassen rondom het oude Miland werden drooggelegd. De slagtuivers hadden immers bijna al het veen tot op de kleilaag verwijderd. De droogmakerij van Nieuwkoop zou dan ook perfect geschikt zijn voor het verbouwen van graan op de veel rijkere kleigronden. Het hoogteverschil van ongeveer vijf meter tussen de droogmakerij en omringende veengronden is duidelijk aanwezig in het landschap. De strijd om het land stopt echter niet met de droogmakerijen. De kadastrale grenzen, die in de 19e eeuw dankzij Napoleon zijn ontstaan, waren in de eeuw daaropvolgend meer en meer versnipperd gemaakt. Stukken land werden verkocht of doorgegeven aan kinderen met als resultaat een lappendeken van onnavolgbare eigendommen. De oplossing hiervoor vond men in de ruilverkavelingswet (1924). Het duurde echter van 1957 tot 1969 voordat de ruilverkaveling in het vroegere Miland voltooid was. Om de nieuwe kavels beter te ontsluiten werden vanaf deze periode ook veel veranderingen aangebracht op de bestaande dijken en naast weteringen waarvan vele hun naam danken aan het water wat ernaast ligt. Zo ook de Bosweg, gelegen naast de Boswetering.

De ontwikkeling van veenmoeras tot natuurgebied de Nieuwkoopse Plassen en de Haack wordt dus gekenmerkt door veranderende natuurlijke- maar vooral ook culturele omstandigheden in het gebied. Naast de zichtbare sporen in het landschap zijn deze veranderingen uitvoerig beschreven in kaarten, geschriften, studies en archieven. De tekeningen in dit boek geven op basis van deze bronnen een inzicht in de belangrijkste gebeurtenissen en de gevolgen hiervan in het landschap en voor de habitatsorten zoals deze nu aanwezig zijn in het natuurgebied.

	Woning (hoofdgebouw) Bruto vloeropp. 332.9 m2 Bruto volume 1281 m3 Goothoogte 3.945 m Nokhoogte 4.000 m Pagina Nr. 3-8		Entreebrug Pagina Nr. 21-24
	Schuur (bijgebouw) Bruto vloeropp. 66.3 m2 Goothoogte 3.000 m Nokhoogte 5.500 m Pagina Nr. 9-11		Vleermuizenkast Per gemarkeerd gebouw 2 kasten op 2 windrichtingen. afmetingen: 3 x 20 x 40 cm
	Boothuis (bijgebouw) Bruto vloeropp. 42.5 m2 Goothoogte 3.000 m Nokhoogte 3.000 m Pagina Nr. 12 - 14		Bestemming natuur 12420 m2 Totaal oppervlakte 12420 m2
	Boomgaardschuur (bijgebouw) Bruto vloeropp. 40.5 m2 Goothoogte 3.000 m Nokhoogte 3.000 m Pagina Nr. 15 - 17		Bestemming tuin 5432 m2 Bestemming wonen 1590 m2 Bestemming natuur 18818 m2 Totaal oppervlakte 25840 m2
	Vogelobservatiepost Bruto vloeropp. 9.9 m2 Goothoogte 10.000 m Nokhoogte 10.000 m Pagina Nr. 18 - 20		Bestemming natuur 171 m2 Bestemming water 109 m2 Totaal oppervlakte 280 m2
	Bestemming natuur 4830 m2 Totaal oppervlakte 4830 m2		Bestemming natuur 4830 m2 Totaal oppervlakte 4830 m2

Nieuwe situatie

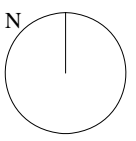
Nieuwe bebouwing en aanpassingen bouwkaavel

Landschapsonwerp met vervangende nieuwbouw van de bestaande woning en bijgebouwen Bosweg 6 te Woerdense Verlaat.

- Aanpassing en gedeeltelijke renaturalisering grondstuk
- Sloop bestaande woning (1599 m3)
- Sloop bestaande bijgebouwen (80 m2)
- Nieuwbouw woning (1281 m3)
- Nieuwbouw bijgebouwen (150 m2)
- Nieuwbouw entreebrug kavel

PEIL = - 1.593 NAP

Project
Project Nr.
Pagina Nr.
Tekening type
Opdrachtgever
Datum
Versie
Formaat
Schaal

Woerdense Verlaat
1902
Situatietekening
D. Valerio / H. Eriks
20-10-20
01
A1
1:1000

ENZO VALERIO

Enzo Valerio b.v.
Van Vollenhovensstraat 14 c
3016 BH, Rotterdam
NL

info@enzovalerio.com
+31 (0) 10 333 1909
www.enzovalerio.com

Wijzigingen

Datum